

Arkivsaksnr. 22/10743-1
Saksbehandler Vette Bo Saga

Saksgang	Møtedato	
Eldrerådet	15.08.2022	34/22
Kommunalt råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne	15.08.2022	23/22
Studentutvalget	16.08.2022	16/22
Likestillingsutvalget	15.08.2022	
Miljø-, klima- og samferdselsutvalget	16.08.2022	
Helse- og velferdsutvalget	17.08.2022	
Kommune- og byutviklingsutvalget	18.08.2022	55/22
Oppvekst- og utdanningsutvalget	19.08.2022	
Kultur-, idretts- og friluftsutvalget	19.08.2022	
Formannskapet	23.08.2022	
Kommunestyret	31.08.2022	

Endring av reglementer

Kommunedirektørens innstilling til vedtak:

1. Reglement for saksbehandling i folkevalgte organer vedtas.
2. Reglement for klageutvalget vedtas.
3. Reglement for Tromsø formannskap vedtas.
4. Reglement for hovedutvalgene vedtas.
5. Delegasjonsreglementet punkt 1 til 12 vedtas.

Reglementene som vedtas er vedlagt saken.

Stig Tore Johnsen
Kommunedirektør

Mari Enoksen Hult
Direktør for organisasjon

Hva saken gjelder

Endring av følgende reglementer: reglement for saksbehandling i folkevalgte organer, reglement for klageutvalget, reglement for Tromsø formannskap, reglement for hovedutvalgene og delegasjonsreglementet.

I sak 4/22 vedtok kommunestyret bl.a. følgende: «*Kommunestyret ber kommunedirektøren fremme endringssak slik at regler for utredning av benkeforslag / private forslag i Reglement for saksbehandling i folkevalgte organer blir i samsvar med kommunelovens regler*». I den forbindelse foreslås det også andre endringer for at reglementene skal samsvare bedre med kommuneloven og/eller praksis, eller reglementet har vist seg uhensiktsmessig.

Delegasjonsreglementet består av en politisk og en administrativ del. Det er bare den politiske delen (punkt 1 til 12) av reglementet som det foreslås endringer til i denne saken.

Kommunestyret inviteres til å vedta reglementene på nytt i sin helhet, slik de fremkommer av vedleggene avsluttet med «nytt utkast». Saksutredningen under går gjennom endringene.

Saksutredning

Reglement for saksbehandling i folkevalgte organer

Det foreslås endring i pkt 1.3 i reglementet knyttet til taletid for representant fra rådgivende organ når disse har møte- og talerett i kommunestyremøter. Det foreslås at man fjerner bestemmelsen om 4 minutter taletid, og at taletiden istedenfor avtales med møteleder.

Under pkt 2.3 om møteplikt foreslås det at møteplikten innebærer at representantene må delta fysisk i møte dersom det er innkalt til alminnelig fysisk møte. Hvis enkeltmedlemmer deltar digitalt vil dette gjøre hele møtet til et fjernmøte og må derfor innkalles som fjernmøte, jf. også endringer i pkt. 4.3.

Videre foreslås det en tilføyelse i pkt 2.4 tredje avsnitt om inhabilitet; dersom det er habilitetsspørsmål knyttet til flere personer i samme sak, så må alle disse personene fratres under voteringen om habilitet. Dette er direkte hjemlet i forvaltningslovens § 8 andre ledd.

Under kapittel 3 om saksutredning foreslås det at siste setning i første avsnitt fjernes. Her fremgår det at saker om private forslag og saker fra foretakene og kontrollutvalget er unntatt kommunedirektørens utredningsplikt. Kommunedirektørens utredningsplikt følger direkte av kommunelovens 13-1 og kommunens saksbehandlingsreglement kan ikke lempe denne utredningsplikten. Videre er andre avsnitt i bestemmelsen foreslått fjernet. Her ilegges ordfører ansvar for å kontrollere at alle saker som settes på sakslisten er forberedt i samsvar med lov, reglement og andre bindende bestemmelser. Slikt ansvar ligger til kommunedirektøren, og vil være vanskelig for ordfører å følge opp.

Det foreslås å tilføye en setning i pkt 4.1 om at kommunedirektøren ber utvalget foreslå møteledelse i de tilfellene at leder eller nestleder har forfall. Dette er en skriftliggjøring av praksis for slike tilfeller.

Pkt 4.3 i reglementet omhandler fjernmøte. Det foreslås et par tilføyelser under dette punktet. Først at det skal fremgå av møteinnkallingen at møtet er et fjernmøte dersom dette er besluttet. Dernest understrekes det at dersom en representant deltar digitalt i et møte, så er møtet per definisjon et fjernmøte og skal følge saksbehandlingsreglene for dette.

Ordsiftet i kommunestyremøtet er regulert i pkt 4.6 i reglementet. Her foreslås å legge inn en setning om at normal taletid under ordsiftet er hovedinnlegg på tre minutter og to minutter til andre representanter. Det legges inn en bestemmelse om at ordfører kan foreslå annen taletid.

Dette innebærer at avsnittene om fire minutters taletid fjernes. Videre tilføyes en setning om at ordfører kan sette strek. I tillegg gjøres det små nyanser i bestemmelsene om replikkordskifte.

I reglementet pkt 4.6 er det en regel om at representantene skal holde seg nøye til det saken gjelder og ikke komme med krenkende uttalelser. Ordfører er gitt myndighet til å komme med advarsel i slike tilfeller, og kommunestyret er i tillegg gitt muligheten til å utestenge representanten fra møtet. Det foreslås at det innføres 2/3 flertall for å vedta slik utestengelse. Dette er begrunnet i mindretallsvernet.

Til sist i bestemmelsen om ordskiftet i kommunestyret foreslås det at møteleder i andre folkevalgte organer kan foreslå tilsvarende regler for ordskifte som i kommunestyret.

Om fremsetning av forslag i møte i pkt 4.7 er det foreslått endringer som er tilpasset nytt elektronisk møteledelsessystem.

Pkt 4.8 om privat forslag er endret i sin helhet. Dette er en oppfølging av kommunestyrets vedtak fra januar i sak 4/22 hvor kommunestyret bl.a. vedtok følgende: «*Kommunestyret ber kommunedirektøren fremme endringssak slik at regler for utredning av benkeforslag / private forslag i Reglement for saksbehandling i folkevalgte organer blir i samsvar med kommunelovens regler*».

Endringene går ut på at kommunestyret, etter forslag fra ordfører vedtar hvilket utvalg som skal behandle representantforslaget. Endringene stryker en helhetlig behandling av slike forslag og ivaretar kommunedirektørens utredningsplikt.

Det foreslås å forenkle reglene om avstemning i pkt 4.9 i reglementet. Det anses tilstrekkelig å synliggjøre at det er møteleder som foreslår rekkefølge og eventuelt alternativ stemmegivning. Videre innføres en regel om at det som hovedregel er kommunens digitale voteringssystem som skal benyttes ved avstemning.

Under pkt 4.10 om møtebok foreslås det at protokolltilførsel eller stemmeforklaring skal føres inn i protokollen uten at dette må godkjennes av møteleder eller utvalget, slik regelen er nå.

I reglementet pkt 6.1 er det avsatt inntil 1 ½ time til muntlig spørretime, interpellasjoner, skriftlige spørsmål og folkets spørretime. Det siste året har spørsmål og interpellasjoner vært lagt til sist i kommunestyremøtene. Reglene i reglementet bør gjenspeile den ordningen som praktiseres. Derfor foreslås det at spørsmål og interpellasjoner som hovedregel behandles sist i kommunestyremøtet. I tillegg foreslås det en tilføyelse om at spørsmål som ikke besvares i løpet av avsatt tid besvares skriftlig innen 7 dager.

I pkt 6.3 og 6.4 foreslås det at spørsmålsstiller begrenses til 2 minutter for spørsmål og 1 minutt til oppfølgingsspørsmål.

Ut over de endringene i saksbehandlingsreglementet som er beskrevet ovenfor er det gjort kortere endringer av språklig art.

Reglement for klageutvalget

Det foreslås en endring i pkt. 2, klageutvalgets sammensetning. Etter gjeldende reglement skal klageutvalget utvides med to medlemmer ved behandling av klager over parkeringstillatelser for forflytningshemmede. Kommuneoverlegen og en brukerrepresentant valgt av brukerorganisasjonene deltar i behandlingen av disse klagesakene. Dette foreslås fjernet, fordi sammensetningen er i strid med kommuneloven.

Klageutvalget er et folkevalgt organ i kommunelovens forstand, hvor valg og oppnevning av medlemmer skal skje etter kommunelovens regler. Som medlem av et folkevalgt organ, er man et fullverdig medlem av organet. Loven åpner ikke for at medlemmer av organet kun skal delta i behandlingen av enkelte sakstyper. Klageutvalget behandler klagesaker innenfor en rekke områder, og en ordning hvor medlemmer av utvalget kun deltar i behandlingen av en sakstype er ikke i samsvar med kommuneloven.

Vervet som folkevalgt anses videre som et personlig verv for den enkelte, og et verv man velges til. Dagens reglement, hvor kommuneoverlegen, utelukkende i kraft av en administrativ stilling i kommunen, automatisk skal være medlem av et folkevalgt organ, er i strid med dette prinsippet samt kommunelovens regler om opprettelse og sammensetning av folkevalgte organer.

I reglementets pkt. 5 er det inntatt en presisering av hvilket regelverk som regulerer utvalgets saksbehandling. Denne presiseringen innebærer at pkt. 6 i gjeldende reglement er overflødig, i det reglene for møteoffentlighet og lukking av møter dekkes av henvisningen til kommuneloven kapittel 11 (saksbehandlingen i folkevalgte organer) i reglementets pkt. 5. Pkt. 6 forslås derfor fjernet.

Ut over de endringene i klageutvalgets reglement som er beskrevet ovenfor er det gjort kortere endringer av språklig art.

Reglement for Tromsø formannskap

I reglementets pkt. 3. Forberedelse av saker til formannskapet er det tatt ut at ordfører setter opp saksliste og avgjør hvilke saker som skal gå til utvalgene for innstilling og/eller vedtak. Dette er gjort fordi det ikke er i tråd med praksis, og fordi dette etter kommuneloven ligger til leder av utvalget.

I samme pkt. er fjerde avsnitt tatt ut. Dette påla ordfører et ansvar for å kontrollere at alle saker er utredet, og i samsvar med lover, reglement og andre bindende bestemmelser. Dette er etter kommuneloven kommunedirektørens ansvar.

Det er i reglementet tatt inn ett nytt pkt. 4. Høringer og befaringer. Dette er tilsvarende bestemmelse som er i utvalgenes reglement.

Reglement for hovedutvalgene

I reglementets pkt. 1. Valg og sammensetning er tredje avsnitt endret, slik at ikke alle kommunestyremedlemmer (utenom ordfører, varaordfører og medlemmer av kontrollutvalget) må sitte i et hovedutvalg. Dette har ikke blitt praktisert fullt ut, og det har kommet ønsker om å endre dette punktet i reglementet.

Det er foreslått å ta ut første setning, første avsnitt i pkt. 3.1 Innkalling til møte, saksliste og særlige saksbehandlingsbestemmelser. Denne endringen er den samme som i formannskapets reglement, om at ordfører ikke lenger fordeler saker til utvalgene og setter opp saksliste for utvalgene. Dette er gjort fordi det ikke er i tråd med praksis, og fordi dette etter kommuneloven ligger til leder av utvalget.

I samme pkt., tredje avsnitt er det tatt inn en ny setning som presiserer at utvalgene kan utsette behandling av saker før endelig behandling og oversendelse til kommunestyret.

Delegasjonsreglementet

De foreslåtte endringene i delegasjonsreglementets punkt 2 er oppdatering av lovhenvvisninger.

I delegasjonsreglementets punkt 3 er det foreslått noen nærmere presiseringer av hva som ligger i prinsippene for delegering av myndighet.

Under punkt 4 *Kommunestyrets myndighet* er det foreslått lagt til myndighetsområder som manglet i tidligere delegasjonsreglement. I tillegg er det lagt inn endringer for å oppdatere til nytt lovverk.

Under punkt 5 *Ordførers myndighet* foreslås flere endringer. Det foreslås å reglementsfeste ordførers myndighet til å gi gaver innenfor egen ansvarsramme på inntil kr 5 000. Dette er en langvarig praksis som frem til nå ikke har vært nedfelt skriftlig i et reglement.

Det foreslås videre en endring som gir ordfører innstillingsrett i saker som skal til politisk behandling når kommunedirektøren selv er inhabil. Etter gjeldende reglementer skal det avgis innstilling med forslag til vedtak i saker som skal til politisk behandling, og det er kun kommunedirektøren som har slik innstillingsrett. Det er imidlertid ikke regulert hvem som har innstillingsrett dersom kommunedirektøren selv er inhabil. I tilfeller hvor kommunedirektøren er inhabil, vil også hele administrasjonen være inhabil, jf. forvaltningslovens regler om avledet inhabilitet. Delegering av innstillingsrett til ordfører i slike tilfeller vil være svært praktisk, ettersom kommunedirektøren ikke har instruksjonsmyndighet overfor ordføreren, slik at ordføreren er habil og går klar av reglene om avledet inhabilitet etter forvaltningsloven.

Under punkt 6 *Formannskapetets myndighet* er det i avsnittet «saker av prinsipiell betydning» foreslått presisering av formannskapetets myndighet slik at delegasjonsreglementet samsvarer med Reglement for Tromsø formannskap. De foreslåtte presiseringene innebærer ingen realitetsendring i formannskapetets myndighet sammenlignet med dagens praksis.

Det foreslås videre endringer i myndigheten for tildeling av tilskudd. Etter gjeldende delegasjon vedtas tilskudd innenfor vedtatte kommunale ordninger og gjeldende budsjettvedtak administrativt for beløp under 50 000 kr. Tildeling over 50 000 kr foretas av formannskapet eller av hovedutvalgene innenfor deres ansvarsområder. Det foreslås at all tildeling av tilskudd innenfor vedtatte kommunale ordninger og budsjettvedtak skjer politisk, enten av formannskapet eller av hovedutvalgene innenfor sine områder. Dette anses mest hensiktsmessig i det tildeling av slike tilskudd ofte inneholder politiske vurderinger og prioriteringer, og det anses også hensiktsmessig at utvalgene innehar en samlet oversikt over hvilke tildelinger som gjøres. I forslag til nytt delegasjonsreglement er derfor delegering til administrasjonen fjernet. Tilsvarende endring er også gjort i for hovedutvalgene.

I forlenges av dette forslaget foreslås det endringer i klageinstans for klage på vedtak om tilskudd innenfor kommunale ordninger og gjeldende budsjettvedtak. Etter nåværende reglement er klageutvalget klageinstans. Dette anses ikke hensiktsmessig fordi klageutvalget ikke er et utvalg hvor det skal utøves politikk. Det foreslås derfor at formannskapet er klageinstans for vedtak truffet av hovedutvalgene, mens kommunestyret vil være klageinstans for formannskapetets vedtak.

I forslag til nytt delegasjonsreglement er det også foreslått at formannskapet delegeres myndighet til å fastsette planprogram for kommuneplan, jf. plan- og bygningsloven § 11-13 andre ledd. I gjeldende delegasjonsreglement er ikke denne myndigheten delegert, og det foreslås at denne myndigheten delegeres til formannskapet på tilsvarende måte som planprogram for reguleringsplaner.

I delegasjonen til hovedutvalgene er disse gitt myndighet til å vedta planprogram for kommunedelplaner på sine ansvarsområder, jf. plan- og bygningsloven § 11-13, jf. § 11-1.

I forslaget er det inntatt et nytt punkt 13 *Viltneemnda* i delegasjonsreglementet som regulerer viltneemndas myndighet. Dette har ikke vært en del av tidligere delegasjonsreglement.

I delegasjonsreglementet punkt 9 *Kommune- og byutviklingsutvalget* foreslås det en endring i delegering til administrasjonen etter plan- og bygningsloven § 12-8 annet ledd tredje pkt, stans av private planforslag. Finner kommunen at et privat planinitiativ ikke bør føre frem, kan kommunen beslutte at initiativet skal stoppes. En slik beslutning må tas så tidlig som mulig i oppstartsfasen, og hvis ikke annet er avtalt, senest like etter at oppstartsmøte er avholdt. På grunn av sakens tidssensitive karakter forslås det derfor at denne myndigheten til å stanse et privat planinitiativ delegeres til administrasjonen.

En beslutning om stans av et privat planinitiativ kan ikke påklages, men forslagstiller kan kreve å få den forelagt kommunestyret for endelig avgjørelse. Det forslås at denne myndigheten delegeres til kommune- og byutviklingsutvalget.

Ut over de endringene i reglementet som er beskrevet ovenfor er det gjort kortere endringer av språklig art.

Konklusjon

Kommunedirektøren anbefaler at reglementene vedtas.

Vedtakskompetanse

Kommunestyret

Vedlegg

Reglement for klageutvalget, nytt utkast
Reglement for klageutvalget, med korrigeringer
Reglement for saksbehandling i folkevalgte organer, nytt utkast
Reglement for saksbehandling i folkevalgte organer med korrigeringer
Reglement for Tromsø formannskap, nytt utkast
Reglement for Tromsø formannskap, med korrigeringer
Reglement for hovedutvalgene, nytt utkast
Reglement for hovedutvalgene, med korrigeringer
Delegasjonsreglement for Tromsø kommune, nytt utkast
Delegasjonsreglement for Tromsø kommune, med korrigeringer